

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kálmán József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETME NYEK.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerelmi részét illető
minden kérelmeknek ide intézendők.

Írmentesen levelek csak ismert kézektől
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár

Helyben háshor hordva vagy vidékre
postán küldve.

Egész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	3 ft 50 kr.
Egy órára	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábszorosított egyszeri beiktatásáért 50 ft
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilvántartás 4 hasábszorosított 20 kr.

Hirdetést vagy reklamot magának foglalni
ajánlásig csera 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Hétfő Deczember 30.

256. szám.

Számadás.

Hogy megyünk az új esztendő elé?
A számadásainkat, ha mindkét lapon
összeadjuk, s bevételek és a kiadások
arányban vannak-e? Nem költöttünk-e
haszontalan dolgokra? és a tőkénk csor-
bitatlan-e? Jó így, év végén megcsinálni
a mérleget a jövőre hasznáért.

Mi nem az anyagiakban való bilan-
czot számítgatjuk. Azt csinálja meg kiki
odahaza magának. Szükséges is lesz meg-
csinálnia. A magyar gazdának az a leg-
nagyobb baja, hogy nem szereti a plaj-
bászt. Többet nem vesz be, mint a meny-
nyit bevesz — s többet nem ad ki,
mint a mennyit muszáj. Ez a régi pat-
riarchalis sistema járja a könyvvitelben.
Minden bizonynyal vehetne többet is be,
ha okosabban, hübben utána járna a
dolgának — de minden bizonynyal ad-
hatna ki kevesebbet, mint a mennyit —
muszáj. Mert megtagadni semmit sem bir-
ván magától, minden muszáj — a mi jól
csik. Egy kis számadási könyv az év
végén alaposan felnyitná a szemét arra
nézve, hogy mennyi kiadást lehetett
volna elkerülni.

E könyvvezetési systema mellett pe-
dig pusztulnak és roskadoznak a nemes
házak a falvakon és rokkannak össze a
polgár háztartások a városokon. A tár-
sas élet mind többet pretendál. A ház-
tartásban a régi egyszerű módi mind le-
hetetlenebb lesz annak, a ki nem akar
egészen elzárkózni a világtól. Ruházat-
ban, mulatozásban, jótékony adóztatásban
mind többet kell kiadni. A „muszáj“
mind növekedik. Régi, jó polgár családok
tisztas hiri kereskedők, kik úgy keres-
tek, hogy félre is tehettek szépecskén,
belállanak az áramlatba; modernül ren-
dezik be a salonjukat, modernül terítik
fel asztalaikat, látogatásokat tesznek és
fogadnak s egy szép nap arra öbréd fei
a közönség, hogy ez vagy az a rég
forma zavarba jutott és — vége van.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A szolgálalküek.

(Társadalmi regény.)

Írta: TÁBORI RÓBERT.

(Folytatás.)

Gerélyi azonnal átsietett a szomszéd
szobába. Nem vette észre a gunyos tekinte-
teket, melyek kísérték. Az nem tűnt föl neki,
hogy beléptekor a vele egy szobában levők
mind lekonyították fejüket. Mintha nem akar-
ták volna őt észrevenni: egy sem felelt kö-
szöntésére.

Az osztályfőnök ur méltóságos ránczokba
szedte homlokát, mikor az ifjut megpillan-
totta. Kétféle szigorú kifejező ajksz-gletei még
növelték tekintélyét. Szokás ellenére nem nyuj-
tott Gerélyinek kezét.

— Tudja-e, — e szavakkal kezdte meg
a társalgást, — hogy az utóbbi időben sok
panasz érkezett ön ellen?

— Ellenem?
— Elhanyagolja hivatalát, kávéházba
jár, ma is későn érkezett.

— Ma is?
— Ne tettesse a bámulatot, mert az na-
gyon rosszul illik önhöz! — epéskedett a
méltóságos ur, — ön visszaél azzal a jóság-
gal, melyet főlebbvalói iránta tanusítottak,
mikor még megérdemelte.

— Ezzel azt akarja talán osztályfőnök
ur mondani, hogy most már nem érdemlem
meg jóakarátát?

— Azt. Sajnálom, hogy ki kell monda-
nom, de tény, ön már nem a régi.

— S miben áll az a nagy változás, mely
velem történt?
— Miben? — Az osztályfőnök ur még
jobban összeránczolta homlokát, — tudni
akarja, hogy miben? Igazán tudni akarja?

Régi jó házak a falvakon, a melyeknek
kapuajtója soha se volt bezárva, a hon-
nan a nemes urfi gyermekkorában négy-
lőval hozták be a városba — modern
követelményekhez alkalmazkodnak a ki-
adásokban; a ruházatot, az asztalt, a tár-
sas érintkezéseket új divatok szerint ala-
kítják át — és csendesén kifogynak a
lovak az istállóból, lemállik a vakolat a
falakról, az erdő, a mezők, birtokost
cserélnék. Mindezt? Mert a modern tár-
saséletbeli követelmények elől nem zár-
koznak ugyan el (a mi helyes), de az
eszközök megszerzésében a régi munká-
val és móddal elégesnek meg.

Ha több szükséges pedig, többet
kell dolgozni. A bolt, a termőföld magá-
tól nem ad többet. Ésszel, ügyességgel,
fáradhatatlan szorgalommal kell kényesz-
riteni rá. A szerzés modern eszközeit kell
megtanulni, ha a modern élet pretenziót
elfogadjuk.

Szóval, a fináncziális számadást csinál-
ja meg ki-ki odahaza. Mert a szegé-
nyedés oka nem abban van, mintha az
állam nagy terheket rakna az egyes em-
ber vállára, vagy mintha az eszközök
megszerzéséhez az utakat nem könnyí-
tené meg eléggé annak, a ki keresni
akar, hanem abban, hogy a régi módi
szerint dolgoznak s az új szerint élnek.
Ezen kell segíteni.

Mi az év végén arról csinálunk itt
számadást, hogy a politikai életben nem
fecséreltünk-e haszontalanokra semmit s
a tőkénk csonkítatlan-e?

A számadás eredménye nem jó min-
den elfogulatlan ember előtt. A mit tettünk,
az nem több, mint hogy elősegítettük a
talajt a munkára, a hangulatot felkeltet-
tük a reformok szükségére iránt, a köz-
gazgatást, az ipart, a kereskedelmet s a
jogszolgáltatást illetőleg. Maga a munka
a jövődől.

Az egész éven át felpuskaporozva
tartottuk a fegyvereinket, haragudtunk
és heveskedtünk, küzdöttünk, — és most

ott kell majd kezdenünk mindent, a hol
elhagytuk az év elején.

Egy nagy hazafias háborút viseltünk,
a melyben minden volt, csak ellenség
nem. Mindenki ellen kézen állottunk
— és senki sem volt, a ki ellenünk
akart volna állani. Hévvél kerestük,
hogy kit verjünk meg — és nem találtuk.
Ezt csináltuk pedig egy folyó eszten-
deig.

Aldoztunk egy csomó időt, egy cso-
mó munkát, egy csomó békecséget. Nem
tettünk semmit, mert nem volt mit; de
nem dolgoztunk semmit, pedig lett vol-
na mit. Bolygattunk rég eltemetett gon-
dolatokat, a mire nem volt szükség és
pihentünk a szűkség által feltámasztott
eszmék megvalósításában.

A politikai párharcok kihatottak
az életbe. Ismét feltámadott az az idő,
mikor bizonyos tartózkodó ellenségeske-
déssel néztük, a ki nem a mi felfogá-
sunk szerint véli hazafias kötelességét
teljesíteni. Pártok alakultak, melyek kö-
zül az egyik magának vitva a hazafisá-
got s mindenki mást ellenségének bélyeg-
zett. Mindezek nyomán pedig született
egy csomó keserűség és béke-bontás azok
között, kiknek szorosan együtt kell tar-
taniok. Egy csomó elkedvetlenedés a
nyilvános élet munkájától.

Ez az évi számadás valóságos er-
ménye a politikai életben. Dolgot keve-
set igazítottunk, szót sokat mondtunk.
Senki jobb nem lett általa, semmi nem
igazított el — mert semmiféle ellen-
ségünk nem volt a háboruban, sem a
személyekben, sem a dologban. Ez egy
olyan kis hazafias láz volt. Egy évig tar-
tott, a mi a nemzet életében elég kicsi
idő. A kár csak az benne, hogy érték-
pazarlással járt, a mit helyre kell pó-
tolnunk.

Veszítettünk egy kis időt. Ez nem
baj. De veszítettünk az egymás iránt
való bizalomból és egyetértésből. Ez na-
gyobb kár. Mert azok nyertek általa, a

neve, a ki fizetés nélküli díjok volt az . . . ik
osztályban.

— Nos? mit mond ön ehhez? — kérdé
gunyos hangon a méltóságos ur.

— Azt, hogy csudálkozva tapasztalom
egy aláírás hiányát! — válaszolt szintugy
Jenő.

— S melyik volna az?

— A méltóságodé!

A méltóságos ur piros lett, mint a főtt
rák, e leplezetlen guny hallatára.

— Meg lesz az is, uram! — mondá mélt-
óságossal, melyből kirtt a düh, — meglesz:
ne féljen!

— Nem is vonom kétségbe egyetlen pil-
lanatig sem! Hogy a kedves kollegák így
járnak el velem szemben, azon nem csodálko-
zom, mert valamennyivel szívességet tettem,
a mikor, és a hol csak lehetett.

De hogy méltóságos is ide adja magát
e nem épen „méltóságos“ intriguára . . .

— Uram! kiáltott színéből kikelve az
osztályfőnök, — e kifejezésért meg fog nekem
felelni?

— Megfelelek azonnal! Ugyis ritkán
van alkalom igaz szót hallani e szolgál-
alküek közt.

— Kit ért ön e kifejezés alatt!

— Első sorban kedves pályatársaimat,
aztán az egész mai társadalmat. Hát nem
szolgálalküesség az, amit velem elkövetnek?
Gyávanának neveznek, mivel szembezállok egy
előítélettel; s ök, a bátrak, a hősök sereges-
től jönnek rám. Nem riadnak vissza semmiféle
hazugságtól, álnokságtól, hogy szavokat szeg-
jék. Nagy hősiesség! S méltóságod, milyen
álláspontot foglal ebben az ügyben?

— Azt, melyet hivatalos állásom követel!
Nem tudtam eddig, hogy hivatalos állás
hazugságra tanítja az önértetes embert. Ha
tudtam volna, soha sem vállalok ugynevezett
hivatalos állást. Azzal fogad, hogy elhanya-
goltam kötelességemet! Tegye kezét szívére

kik igazán a mi ellenségeink. A kiknek
az erejük úgy nő, ha mi gyengültünk. A
kik bizalmat maguk iránt akkor nyer-
nek, ha mi összevesszünk magunk között.
A jövődől esztendőnek ezen kell
segítenie. Komolyan lássunk a munká-
hoz. Az alapfeltétel a segítséghez annak
az elismerése, hogy a pártok az ország-
házban mind csak egy czállal bírnak. Az
ország felvirágoztatásának vágya tölti el
mindegyiket. Nincsenek ellenségei e tö-
rekvésének. Egymás eszközeit, egymás ut-
ját kifogásolhatjuk, de nem egymásnak
a czélját. Ha megállapodunk ebben, egé-
szen más irányt vesz a politikai küzdelem,
mint a milyenbe egy szerencsétlen ellen-
zéki taktika a most végződő esztendőben
sodorta a nemzetet. Es álláspontunk fenntar-
tásával jóbarátságban egymás iránti bi-
zalommal haladhatunk vállatve olyan kér-
désekből, melyek anyagi és szellemi meg-
erősödésünkre valók s oly idegen törek-
vésekkel szemben, melyek kárunkra ápol-
tatnak.

Ohajtjuk, hogy így legyen az új
esztendőben. K—r.

Az italmérsi adó jövedelem biztosítása.

Magyarország 12.600 községében az italmé-
rsi adó jövedelem biztosítására vonatkozó rend-
kívül nagy munkálatok már keresztülvittek
nek tekintetők. — A pénzügyigazgatóságok
a nagy felelősség érzetében az ezen ügyekre
vonatkozó aktákat a pénzügyminiszteriumhoz
terjesztették fel végleges eldöntés végett és
Wekerle pénzügyminiszternek sikerült is a
körülbelül 30.000 különböző bérleti ajánlat
közül véglegesen dönteni. A pénzügyigazgat-
ságok több, mint 11.000 községben kötötték
meg a bérleti szerződést — legnagyobb részt
három évre s ott, a hol a község biztosította
az italmérsi adót, egy évi felmondási joggal.
A következő három nap alatt még körülbelül
800 szerződés lesz aláírandó. Azonban 265
kis községben sem a község, — sem magán
egyén részéről nem tettek ajánlatot, ennélf-
ogva e községben az italmérsi adó jöve-
delem biztosítása vagy bérbeadása egyáltalán
lehetetlen volt. 1890. január 1 től kezdve e
községben az italkó kimérése tiltva lesz, a
mi azonban egyáltalában nem zárja ki azt,

s merje kimondani, hogy a mai nap kivételé-
vel csak egyetlen egyszer is későn jöttem a
hivatalba, holott kollegáim rendszeren a pont-
atlanságban exallának! Merje kimondani,
hogy csak egy is akad köztük, a ki nagyobb
lelküimeretességgel járt el hivatalos teend-
őiben!

A méltóságos ur nem válaszolt, hanem
dühös lépésekkel mérte végig a szobát.

— Távol legyen tőlem minden szerény-
telenség, — folytató bus hangon Gerélyi: —
nem is dicsekvésből hoztam föl ezeket, hanem
önvédelemből. Csendes ember vagyok, nem
szerettem a heveskedőt, de a mit velem tesz-
nek, az kihozza egy angyal is türelméből.
Két nap óta valóságos hajszát indítanak el-
lenem és még csudálkozom, hogy a halálra
gyötört vad végrehajtói ellen fordul!

— Elég e frázisokból, — szólott nyers
hangon a méltóságos ur. — Kár volt ilyen
emberre, mint ön, annyit jó szót pazarolni.
Minden szava meggyőző arról, hogy javít-
hatlan.

— Nem is kívánok az ön módszere sze-
rint javulni!

— Elég az impertinentiákból! Egyelőre
felfüggesztem hivatalától s még ma jelentést
fogok tenni felsőbb helyen. Legyen meggyő-
ződve, hogy e jelentés kimerítő lesz.

— Nem vonom kétségbe!

— S most — nem tartóztatom tovább.

Gerélyi elhagyta a szobát. Sápadt arcán
annyi megvetés és büszkeség tükrözött, hogy
a kollega urak nem tudták tekintetét kiállni.
Halotti csend uralkodott körülötte, mikor kalap-
ját kivette a szekrényből, felső kabátját ma-
gára öltötte és távozott.

Az előszobában a hivatalos oda lépett
hozzá. A jó öreg ember szemében köny csil-
lámlott és megszorította az ifju kezét.

— Szegény Gerélyi ur! sohajtott. Ah,
ha én beszélhetnék!
S ököllel fenyegette meg azokat, a kik

hogy a köztársaság egy vagy több korcsma-
na nyitassék. Az italművészi adóterv leg-
nagy részét ezal meg van valószínűsítve és a
pénzügyi eredmény is a kezdésre való tekintet-
tel, kielégítőnek jellemezhető, minthogy —
Budapest és Pozsony zárt városokból eredő
jövendőt is beleszámítva — a költségvetési
javaslatban előirányzott tizenkét millió forint
tisztá jövedelem biztosítottak vehető.

A mádl mandátum. Dienes Barna egy nyilatkozatot közöl a B. H.-ban, melynek lényege az, hogy a választási okiratokat nem a választási küldöttség vesztette el, hanem ő. Igenis — szól a nyilatkozat — elvesztettem én egy szerencsétlen fatum következtében — éppen az utban, választásra menet közben, oly körülmények közt, — melyek a rosszhiszeműség felvett hivatalos tényállás szerint teljesen kizárják, — kizárják annyival is inkább, mert az iratok kézbesítése éppen azért bízott rá Székely Károly választási elnök által, mert — habár vele személyes baráti viszonyban vagyok is — köztudomású volt Tokajban, hogy politikai pártszempontokból Bernáth ur pártjához tartozom s szavazatomat — kötelező ígéremhez képest is — rá fogom adni.

Képviselőválasztás. A budapest-józsefvárosi kerületben a boldogult Visi Imre helyére a szabadelvűpárt Barzeviczy Albert államtitkár léptette fel. A választás január közepén lesz, 13-án vagy 14-én. Az ellenzék, úgy látszik, nem akarja engedni, hogy a kormánypárt jelöltjét egyhangulag kiáltás ki képviselőnek; tehát jelöltet keres Barzeviczy Albert ellenében. Emlegették Rákosi Jenőt s tegnap mérsékelt ellenzéki küldöttség járt is nála, fölajánlva neki a jelöltséget; de Rákosi nem fogadta el. Kombinációban vannak Madary Lajos, de formaszert megállapodás még nem történt. Különben a kerület szabadelvű pártja is többeknél kopogtatott, mielőtt jelöltet talált. Végül Barzeviczy Albert államtitkár lépett szembeszáll-e valaki? A szabadelvű párt mely harmadfél évvel ezelőtt Visi Imrét megválasztotta, biztosnak tartja most is győzelmet.

Napi hírek.

— „Az a bizonyos huszár“ című viseli Abo nyi Lajos a „Magduska öröksége“ szerzőjének új novellája, mely a Petőfi társaság január hó 5-én tartandó közgyűlésén fog felolvastatni. A szerző az érdekes novellát lapunknak engedte át közlésre, s mi a már kezünk között lévő elbeszélést a közgyűlés napján, tehát a felolvasással egyidejűleg fogjuk olvasóinknak bemutatni. Ezenkívül novellákat írtak még lapunknak Vértesi Arnold, Vértesi Gyula, Péter Gábor, Bródy Sándor, Karczag Vilmos, melyeknek közlése gyors egymásutánban fog következni újév első napjától kezdve. — Tabori Róbert most folyó regénye nagy érdeklődést ébresztett s az eddig megjelent részekből külön levonatot ké-

sztítettünk, hogy azzal *ujelöltségeknek* is szolgálhassunk.

— A debreczeni **lelkészválasztás** tegnap eredménytelen maradt, mivel az öt jelölt közül egyik sem kapta meg a törvény által követelt általános szótöbbséget. A szavazás az új konsistoriális épületben folyt le, egy felette szűk, éppen azért alkalmatlannak bizonyult helyen, melyhez a szavazók alig tudtak hozzáférni s sokan megúván a hosszú várakozást, a bemenetel érdekében többször hiába tett kísérletet, hazamentek, a nélkül, hogy szavazati jogukat gyakorolhatták volna. — E miatt nagy volt a szótöbbség Némethy Lajos lelkész és Beke Mihály egyh. tanácsbírák, az egyház megye kiküldötteinek elnöke alatt, Szűcs István főgondnok, Balogh Ferenz, dr. Kovács Sándor, dr. Medve Kálmán, Sebess György, Jency József, Csobán József, L. Nagy Bálint, Borbily Imre, Erdődi Dániel, Keszei József, és dr. Ozony István presbiterekből állott. A küldöttség tagjai Hódya Béla volt. A rendet B. Nagy János vezetés alatt az egyház tisztviselői tartották fenn, már a mennyeire ilyen cselő szerűtlen helyen ilyen körülmények között azt fenn tartani lehetett. A szavazás 1. e. 10 órakor kezdődött és este 8 órakor lett vége. — Összesen 1278 szavazó golyót osztottak ki a megjelent választók között, 43 golyó azonban hiányzott, valószínűleg magukkal vitték az illetők a szép zöld színű golyókat — gyermek játéknak — Igy összesen 1235 szavazatot találtak az öt urnában. Politikai lap lévén, nem akarunk ezen tisztán egyházi és vallásos érdeki szavazás eredményét illetőleg semmi megjegyzést tenni, véleményét nyilvánítani, egyszerűen jelezük, hogy:

Dicsőfi József	kapott	567
Somogyi Pál	„	488
Hévész Kálmán	„	164
Ráczy Károly	„	14
Szalay József	„	4

— Absolut többség nem lévén, a törvény értelmében nyomban új szavazást kellett volna elrendelni. A küldöttség azonban a szavazás elrendelését illuzóriusnak tartotta, mivel ilyen esetűsége a választók előre figyelmeztetve nem lévén, ezek az első szavazás eredményének kihirdetésekor nem voltak jelen a szavazás színhelyén, azután meg késő és hideg est is volt. Az új szavazás idejét Dávidházy János esperes fogja kitűzni, valószínűleg jövő vasárnapra. Dávidházy János tegnap este táviratilag s ma levélben értesített a szavazás lefolyásáról. — Az új szavazás a két legtöbb szavazatot nyert Dicsőfi József és Somogyi Pál között fog történni.

— **Változások a városi tisztviselők között.** Tóth János házipénztárnok és Sik Lajos alapítványi pénztárnok 1890. jan. 1-jével saját kérelmükre nyugdíjaztatván, helyökre gróf Dégenfeld József főispán ideiglenes minőségben (a jövő évben megjelendő tisztújításig) a mellettük működő pénztári ellenőrök, még pedig házi pénztárnokká Mátthé Miklóst, alapítványi pénztárnokká Nánássy Miklóst, házi pénztári ellenőrré Roncsik Lajos közlevéltári segédét, alapítványi pénztári ellenőrré pedig Komáromy Antal városi irnokot nevezte ki.

— **Kossuth Lajos diszpolgári oklevele,** mely nagy hazánkfáknak Debreczen sz. kir. város diszpolgárává történt megválasztását foglalja magába, már készen van s a városi tanács

holnap fogja elküldeni Turinba. Az oklevél remek, művészi kiállítás. Bőrré van írva, igen izléses körzetrajzzal díszítve. A rajzot Dávidházy Kálmán helybeli ügyes könyvkötő tervei után Kleinfeller Károly készítette s ugyancsak ő írta be az oklevél szövegét is, mely következőleg hangzik:

117
1889 bky.

Mi Debreczen szabad királyi város községe alkotmányos törvényeinkben gyökerező jogunknál fogva

Kossuth Lajos nagy hazánkfáit a magyar nemzet ősi alkotmányának korszerű alapokra fektetése által szerzett minden időn és enyészeten át fennmaradó érdeméért, hálálatosságunk jeléül ezen diszpolgári oklevéllel felruházni közfelkiáltással elhatároztuk.

Minnek folytán ezennel kijelentjük, hogy öt minden kötelesség terhe nélkül minden terhek nélkül mindazon jogokban részesítettük, melyeket ezen város polgárai élvezhetnek s ennek bizonyosságául a jelen diszpolgári oklevelet ezennel kiszolgáltatjuk.

Kelt Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1889 november 28-án tartott rendes közgyűléséből.

Pap Ferenz Simonffy Imre.

főjegyző. kir. tanácsos polgármester.

Az oklevél sárgásbarna színű bőrfedélbe van beűtve. Ez a fedél szintén művészi kiállítás s nagy díszesre válik a debreczeni könyvkötő iparnak, különösen pedig a Dávidházy Imre könyvkötészetnek, a hol készült. Az első táblát két pánt keresztezi a keresztelésnél Kossuth Lajos dombormű aranyozott monogrammjával; a táblán antikszertű, mozaik díszítmények futnak végig, vegyítve gazdag műaranyozással. Ezen kívül az első táblát Debreczen város zománcozott czimere is ékesíti.

A tábla védelmére selyem tok is készült, mely kívül kék, belül sárga színű (együtt a város színe).

— **A helybeli sajtó köréből.** A jó öreg „Debreczeni Nagyvárad Ericsütő“ szerkesztéséről Tóth László, a ki 8 év óta szerkesztette ezt a 48 éves új ágót, új évkor elfoglaltasai miatt visszalép.

— **A muszka nátha Debreczenben** is befészkelte magát a polgári elemnél, katonaságnál, gazdagok s szegényeknél egyformán. Úgy látszik tehát, hogy az influenza egyáltalában nem személyválogató. Azonban nem kell tőle megijedni. Mert az influenza azonkívül, hogy csak szörványosan lépett fel s szelid lefolyású, nem veszedelmes, legfeljebb kellemetlen s 3-4 napig szobában maradásra kényszeríti azt, a ki beleszik. Az influenza tünetei derék és főtájás, erős nátha s rendszerint magasabb fokú láz. A helybeli orvosok közül már többnek került gyógykezelése alá ilyen influenzás páciens s az előző pénteki számunkban közölt influenza-hírt dr. Sárvary Gyula városi főorvos is megerősíti. A muszka nátha Budapesten úgy látszik már szintén befészkelte magát. Hír szerint a Ganz gyár igazgatója, Mechwarth is influenzába esett és a főkapitányságnál több hivatalnok kapta meg a betegséget. — A nemzeti színház több tagja is beleesett. A vidékről szintén érkeznek hírek az influenzáról. — Kólosvárt nagy a betegek száma, egyeseknél a baj csak mint erős nátha jelentkezik, míg másoknál 40° lázzal és heves főtájással jár. A hivatalok közül a vármegyei tisztikart támadta meg

leginkább és elsőnek a főispánt fektette ágyba. Majd az alispán és első aljegyző követ kezelt sorra, valamint az árvászeki ülnökök. Győrött is jelentékeny terjed a muszka nátha. Az orvosok mindenfélre vizsgálják a betegség tüneteit és három alakját különböztetik meg. A tisztán ideges influenza az egyik, melynél hurutos bántalmak nem mutatkoznak. A másik alakja a légzési szerveket támadja meg s hurutos bántalmakat okoz, harmadik pedig gyomorfájdalmakkal jár.

— **A Szikszay jéppálya** tegnap ismét az alig mozoghatóság tömve volt. A 39-ik gyalogezred zenekara által rendezett sétahangverseny pedig az étterembe csúszott nagy csoport embert. Úgy látszik ezek a sétahangversenyek közönségünknek kedves szórakozásai vágnak válni — s épp ezért előre jelezzük, hogy új év napján is fog tartatni.

— **Lelkészválasztás.** A mezőberényi fényes egyházközség tegnap öt jelölt közül egyhangú lelkesedéssel Ilyés Endre helybeli ev. ref. segéd lelkészt választotta meg. Szép kiüntetés érte a különben is kitünő képzeltségű s jeles szónokot.

— **Biharmegyeében a tisztújítás** pénteken ment végbe nagy érdeklődés mellett. alispánul egyhangulag ujjolag Beöthy Andor választotta a közgyűlés. Beöthy meghatottan mondott köszönetet. Főjegyzővé felkiáltással egyhangulag Szunyog Péter, főügyészé Tóth Dezső, árvászeki elnöké Ferdényi Kálmán, főpénztárnokká Czifra Gerő választott. Központi szolgabíró lett Kis Elek, éleddi szolgabíróvá Miskolczy Ferenz, salárdi szolgabíróvá 42 szótöbbséggel Kekuss István, n. szalontai szolgabíróvá 77 szótöbbséggel Nagymarton, tenkei szolgabíróvá 116 szótöbbséggel Pálkásai Imre, bel szolgabíróvá egyhangulag Szelle Károly. — Megválasztottak továbbá egyhangulag szolgabírákká: Ertsei Dezső (Mezőkeresztes), Szunyogh Loránd (Berettyó-Ujfalu), Fráter Barna (Derecske), Vatai Gyula (Torda), Kovács Marcell (Székelyhid) Grater Béla (Érmihályfalva), Morvai Tihmér (Margitta) és Nyisztor Alajos (Magyar-Cséke) továbbá 177 szótöbbséggel Beliczey Sándor (Vaskoh). — Aljegyzők lettek: Fehér Andor, Fráter Kálmán, Csapó Sándor; alügyezökké: Király Viktor, Wallner Ödön; árvászeki ülnökökké Lovassy Andor, Hranyczy Károly, Fényes Aurél, Puskás Lajos, Csányi István dr., Gyalokay József. Gyámpénztárnokká ifj. Petrovits Endre. Ellenőrré Miskolczy László. Szolgabírákká a következők kiáltottak ki: Bérozy Imre, Irige György, Ertsey Lajos, Éder Géza, Herczeg Ferenz, Juricskay Ákos, Rednik Gábor, Szöllösy Ferenz, Veitersitz János, Balog János, Bakáts Béla, dr. Beöthy Pál, Hermann János, Jezerniczky Dénes, Roxin György, Szentiványi László, Ertsey Kálmán. A főispán azután tisztelheteli főjegyzőkké dr. Tisza Istvánt, Eörléy Kálmánt, Papp Jánost és dr. Böthy Lászlót, tb. főügyezökké Ritoók Zsigmondot, dr. Szij Józsefet, Király Viktort, Kovács Bélát, Balog Lajost és Fassió Tódort, tb. szolgabíróvá Markovics Kálmánt, tb. főorvosokká dr. Hoványi Ferenzét, dr. Konrád Márkot, dr. Bodor Károlyt, dr. Korda Kálmánt, dr. Grosz Albertet stb. nevezte ki.

— **Kossuth Derecske diszpolgára.** Derecske község polgársága Kossuth Lajost diszpolgárrá választotta s a diszpolgárát elkészítésével s kézbesítésével Ilyés Bélint képviselőt bízta meg. — **Debreczeni főiskola.** Főiskolánk épületét nagy veszély fenyegette decz. 27-én este.

a zárt ajtón túl az osztályfőnök annak szerencsét kívántak erőlyes fellépésért.

Aki Jenőtől az élet definícióját kérdezte volna, bizonyára csak a sokszor elcsépelet frázist nyerte volna feleletül:
— Az élet álom, de nagyon furcsa álom! Vagy nem álom e az ami veled történt? Hogy ő, a szerény ifju, aki még a légynek sem ártott, szembe mert szállni főnökével, a mindenkitől rettegett férfiával, s oly dolgokat mondott neki, melyek nagyon könnyen folytak akkor ajkairól, mivel a megsértett önértet forrásából fakadtak, de most már csaknem érthetetlenek előtte.

Nem álom-e az is, hogy a jó barátok akiknek ő szívet föltártta, érzelmeinek kristálytisztá mélységét megmutatta, ellene szövetkeztek és oly szavakat mondtak neki, melyek epés keserűséget csaltak ajkaira és kiölték belőle minden szelidebb érzést?

A nap leszállt, a reménynyújtó sugarak eltűntek és eljött az éjzaka.

Végtelen hosszúnak tetszett, oly végtelennek, mint az örökös kárhozát. Minden keltekező eszme egy égető láng, minden gondolat egy szikra a pokol tűzéből. Olthatatlan szomj égetté Jenőt, szíve annyira vágyódott ital után, a remény, a szeretet forrásából. És sehol egy utmutató csillag, sehol egy megváltó eszme, mindenütt csak sötétség.

Hosszu órákon át tévelygett az utcán; keresztül-kasul, minden ozél nélkül.

(Folyt. köv.)

Újévi szokások.

Az újév napja már a régmúlt időkben is nagyjelentőségű ünnepnap volt. Ázsia népeiről, különösen az iranoiról tudjuk, hogy minden év első napját nagy ünnepélyekkel ülték meg. A rómaiak az év első napján tartották Jánus (mind-nem kezdet védője) és Luna

(a hold istennője) tiszteletére nagy ünnepélyeket; az alkalommal Jánus tiszteletére áldozatot is hoztak s e napot dies-faustusnak nevezték, s szerettek e napon nagyobb fizeteket kötni, mert azt hitték, hogy az e napon kötötteteket szerencsés eredmény koronázza.

Több keresztény nemzet újabb időkig az új év kezdetét pogány szokáshoz képest, az új év kezdetét ünnepelte. Nagy Károly idejében a német új év március 25-én vette kezdetét, s csak az utolsó Karoling alapította meg, hogy az új év január 1-ével vegye kezdetét.

Spanyolország és Hollandia 1375, Angolország a 13-ik század, Franciaország 1564, Velencez 1653, Flórencz 1745 év január 1-ével kezdetük számítani az újévet.

A hóles Nagy Gergely pápa azon elve, hogy a régi pogányok újévi szokásai a keresztény népeknél is meghonosodjanak, vonta maga után azt, hogy a pogány népek azon szokásai, miként az ő év utolsó napjának éjszakáját ünnepségek s mesék elmondása közt töltték el, a keresztény népeknél is meghonosodott.

A régi újévi ünnepségek főformáságai közé tartozott az üdvözlés s szerencsekívánatokat leróni, mert azt tartották, hogy ezen ténykedés által az üdvözlő az üdvözlöttnek nagy szívesseget tesz.

A római birodalom fénykorában a bizalmas barátok s ismerősök egymásnak zöld galyat, az u. n. Strenae-t küldötték ajándékká.

Nemsokára azonban nagyobb értékű tárgyak adása váltotta fel az egyszerű zöld ágat; különösen Róma város előjárói számítottak becses s nagy értékű ajándékokra, miután az ő barátságukat mindenki igyekezett megnyerni.

A szenatus s a patriciusok soha el nem mulasztották Augustus császárnak a szokásos Strenae-t újévkor megadni, ha nem tartózkodott Rómában, akkor az adományok a

Capitoliumban szállították. Tiberius a szokásos újévi ajándékok adását eltiltotta, mert a viszonzás neki sokba került. — Calligula azonban a régi szokást ismét visszaállította, ő nem restelte az ajándéktárgyakat a Capitolium kapujában személyesen átvenni, a nélkül, azonban, hogy viszonzást tett volna. — Jele, hogy nem volt gavallér ember.

E szokások a keresztény üepékhöz is átszivárogtak, mindamellett, hogy a hatalmasok s szokások eltorlóni akarták, csak annyit értek el, hogy egy ideig a husvétünnepre alkalmazták, később azonban ismét a régi szokások álltak helyre.

Franciaországban is nagy divatban van az újévi ajándék adása, s azt „les entrennesnek“ nevezik. Miután a francziák szeretik a bunnöket, e végből legtöbbször bunnöniéretet küldenek. Elfőle ajándékok azonban különösen a hölgyeket illetik. Hetek előtt a czukrászdák kirakatai a legizletesebb bunnöniere dobozokkal vannak megrakva. A bunnöniéren kívül szokás még finom porcellán, bronz vagy majolikátárgyakat ajándékozni.

Az újabb időben szokássá vált, min másutt, ugy nálunk is, újév reggelén látogatójegyeket küldeni. Ennek régiebb eredetű története van. Összeesik a többszörösítő eszközök, vagy is a fa-és rézmetészes felfalásának korszakával. 1439-ik évben jelent meg az első nyomtatott naptár, s nemsokára ezután megjelentek a nyomtatott újévi üdvözlő kártyák is. Az eddig ismert e fajta nyomtatott újévi üdvözlő tartalmazó rézmetészet 1466-ik évből való, melyen díszes motívumokkal ellátott virágosokor közepén a gyermek Krisztus képe van metszve. A XVII. század újévi üdvözlőre szánt kártyákon már egészen más jelleg vehető észre. A harminczéves háboru alatt e műveltség helyett bizonyos elvadt szokások jöttek divatba. A vallásos ábrák eltűntek, s helyettük allegorikus képletek, s kétértelmű versek küldése képezte az újévi üdvözlőt.

Mohai
Stefania
 forrás

hazánk legkittünőbb savanyuvize,
 kiltünő borviz, nagyhatásu gyógyital

kapható

CSANAK JÓZSEF és SZABÓ ZSIGMOND
 fűszerkereskedésében.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és laptulajdonosok:
 Csukássy József és Rákosi Jenő.

30.000

példány.

Előfizetési árak: Egész évre . . . 14 frt | Negyedévre . . . 3 frt 50 kr.
 Félévre . . . 7 frt | Egy hónapra . . . 1 frt 20 kr.

Egyes példányok kaphatók minden újság elárúsítónál.

Még december hónapban kezdjük meg Beniczkyné-Bajza Lenke legújabb két kötetes regényének közlését, melyet a népszerű író most ír a „Budapesti Hírlap” számára. — A regény címe: „**TÜZBEN**”

Január 1-sejével belépő új előfizetők a lapot, már a karácsonyi rendkívüli számtól kezdve kapják az új regény elejével együtt.

A „Budapesti Hírlap” kiadó-hivatala: Budapest, IV. Kalap-utca 16.

Korona forrás

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
 debreczeni főktelep áru csarnoka

ajánl:

Kittünő minőségű

elaszgesztenyét, teát,
 valódi angol rumot,
 szépe sségi főzelékeket
ritka jó minőségű kávékat

és minden e szakmába vágó cikkeket jó minőségben
 jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni főktelep áru csarnoka.
 Nagyvárad-utca, megyeház mellett.

Korona forrás.

A magy. általános takarékpénztár részv. társaság,
 Budapest, V. József-tér 8.

Befizetett alaptőke 1 millió forint.

Elfogad további intézkedésig:

Betéteteket takarékkönyvecskékre

4 1/2% ellen és pedig:

500 forintig . . . 3 napi felmondás ellen
 nagyobb összegek 30 „ „

A kamat adót az intézet viseli.

TÓTH GYULA

előbb TOTH LAJOS és TARSÁ
 vaskereskedő cég, DEBRECZEN, városháza épület,
 ajánl dus választékban kittünő minőségben és legjutányosabb
 árak mellett:

öntött vaskályhákat
 fa és szabályozható szén és koksztűtésre, hazai gyártmány.
 Eredeti „FRIEDLANDI” szabályozható, töltő és

„meidingi rendszer” kályhák
 szén és koksztűtésre, csiszolt és nickel párkányzattal,
 ugyszintén köpenynyel,
 mindenféle színben zománcozva,
 öntött vas és lemez takarékkonyhákat,
 Tizedes-, egyensúly-, házi-, kalmár- és rud-mérlegeket
 jótállás mellett,
 zománczozott öntött vasedényeket,
 zománczozott kék és márványozott lemez edényeket jótállással,
 „EXCELSIOR” tengeri
 morzsológép, ugynevezett

KISORIAS

bámulatos munkaképességgel, mely óránkért 2—3 hektoliter tengeri csövet, akár száraz

akár nedves, tisztán lemorzsol,
 drja 3 frt 25 kr.

EXCELSIOR” tengeri morzsológép.

A Mc. Cormick aratógép képviselete

A Mc. Cormick aratógép képviselete

Kiadó ház
 és földdek:

A Naputezában levő 2500-dik sorzámu ház, egész udvarával együtt, 1890. Május 1-től kezdve több évre kiadó, esetleg kedvező feltételek mellett eladó. Ugyanazon tulajdonosnak, a szent-annai sorompón kívül levő, volt eszterházi területén, mintegy 28 osztályozott holdat tevő majorsági földje és a szépeki pusztán levő 16 nyilasnyi földbirtoka szintén több évre, 1890. Október 1-től kezdve kiadó.

Értekezhetni a tulajdonossal
 Czegléd-utca 48. szám alatt.

Máriazelli gyomor cseppek
 legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Utoljén hatáson az étvágytalanság, gyomor gyengeség, hízás lehelés, savanyu felbőgés, szél rekedés, (Kollika) gyomor hurut, gyomor égés, gyomor homok és lárta képződés, túlságos elnyálkásodás, sárgaság, undor és hányinger esetében, megszünteti a főfájást (ha az a gyomor elrontásától származik) gyomor görcsöt, kemény székletet, székrekedést, az étel s itallal turterbeli gyomrot kiltisztítja, elűzi a belférgesket, s egyóráig lap, vese, máj és aranyeres bántalmakat. — Egy üveges ára, használati utasítással együtt 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Közponit széküldési raktár: Brány Károly gyógyszerész (Morvaország).

Védjegy.

Óvás! A valódi Máriazelli gyomor cseppek sok féleképen utánoztattak s hamisítottak, ezért valódiak gyanánt csak azok fogadtassanak el, melyek üvege, egy vörös, s a fenti védjeggyel ellátott papírba van csomagolva, s melyek mellékel használati utasításán az is fel van tüntetve, hogy az Kremsterben, Gúzek II. könyvnyomdájában nyomtatottak.

A keménysek és székrekedés ellen, ezek óta legjobb hatásúknak bizonyult labdacscok is, sokféle képen hamisítottak, tehát ezek vételénél is vigyázni kell a fenti védjegyre s Brány Károly, Kremsteri gyógyszerész nevét aláírásra, melyek minden eredeti dobozon láthatók. Egy dohoz ára 20 Kr., egy tekercs 6 dobozzal 1 frt. A pénz előleges beküldése után, 1 tekercs 1 frt. 20 Kr., 2 tekercs 2 frt. 20 Kr., 3 tekercs 3 frt. 20 Kr. ért. csomagolás és postabér mentesen küldetik meg.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacscok nem titkos szerek, a gyógyható anyaguknak összetétele minden használati utasításban fel van sorolva.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacscok kaphatók

Debreczenben: Göttl Nándor, Mihalovics István, Rothsehnek V. Emil, Tamássy Béla Balázs Ödön gyógyszerészeiben. B-Ujfaluban Tamássy Géza, Érmihályfalván Máray István, Kis-Marján Gállely Frigyet-Nagy-Kun-Madarason Juug K. Nagy-Bajomban Körös Lajos, Nánáson Kovács Lajos gyógyszerészeiben.